

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.261/12/2022.

A tanács tagjai: Dr. Kenessey Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Szvetnik Ágnes közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Miniszterelnökség (Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság)
(Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Gulyás Szilvia kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Nagytarcsa Község Önkormányzata
(Nagytarcsa, Rákóczi utca 4.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Kosik Barbara ügyvéd
Kosik Ügyvédi Iroda
(Budapest, Városház u. 10. I/3.)

Az I. r. kérelmezett: EcoSaving Kft.
(Budaörs, Templom tér 19.)

A II. r. kérelmezett: Falcon Global Zrt.
(Budapest, Ifjú munkás utca 14. 1. lh. 2. em. 8.)

A II. r. kérelmezett képviselője: Dr. Mártvai-Kiss Zoltán ügyvéd
(Budapest, Angyalföldi út 30-32., B lh. 2. em 34.)

A beszerzés tárgya, értéke: Bölcsőde építés, feltételes közbeszerzési eljárás (EKR001248722019), 1. rész bölcsőde építés 303.070.868.-Ft, 2. rész út, parkoló építés 14.070.850.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság a kezdeményezés első eleme tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő és az I. r. kérelmezett megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját. A Döntőbizottság a kezdeményezés második eleme körében megállapítja, hogy az ajánlatkérő és a II. r. kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját.

A Döntőbizottság az 1. rész tekintetében az ajánlatkérővel szemben 250.000.-Ft, és az I. r. kérelmezettel szemben is 250.000.-Ft bírságot szab ki, a 2. rész tekintetében az ajánlatkérővel szemben 50.000.-Ft bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt és az I. r. kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2019. szeptember 23-án EKR-OT-02945/2019 azonosító számú összefoglaló tájékoztatást publikált az EKR felületén. Az eljárás iránti érdeklődés jelzésének határideje 2019. október 16. napja 8.00 óra volt.

2. Az ajánlatkérő 2019. október 16. napján a Kbt. Harmadik rész 113. §-a szerinti feltételes közbeszerzési eljárást indított két beszerzési részben. Az ajánlatkérő a felhívást több alkalommal módosította.

3. A felhívás releváns rendelkezései a következők:

II.1.3) A szerződés tárgya: bölcsőde építés, feltételes közbeszerzési eljárás

II.1.4) A közbeszerzés mennyisége:

I. rész: négy csoportos bölcsőde építése, az alábbi helységek kialakításával

ALAPTERÜLETI KIMUTATÁS (m2)

001 Szélfogó 15,20 kerámia

002 Közlekedő 74,00 kerámia

003 Közlekedő 3,71 kerámia

004 Ágynemű-textilraktár 3,99 kerámia

005 Gyermeköltöző átadó I. 35,57 kerámia

006 Gyermekszoba 1. 50,19 marmóleum

007 Takszer. 1,63 kerámia

008 Fürösztő-biliztető, gyermekmosdó I. 23,19 kerámia

009 Gyermekszoba 2. 51,29 marmóleum

010 Játékraktár 12,31 kerámia

011 Akadálymentes WC 5,11 kerámia

- 012 Közlekedő 3,71 kerámia
 - 013 Ágynemű-textilraktár 3,99 kerámia
 - 014 Gyermeköltöző átadó II. 35,58 kerámia
 - 015 Gyermekszoba 3. 50,19 marmóleum
 - 016 Takszer. 1,63 kerámia
 - 017 Fürösztő-biliztető, gyermekmosdó I. 23,19 kerámia
 - 018 Gyermekszoba 4. 51,30 marmóleum
 - 019 Játékraktár 12,31 kerámia
 - 020 Személyzeti WC 3,99 kerámia
 - 021 Előtér 6,27 kerámia
 - 022 Tisztaruha raktár 7,80 kerámia
 - 023 Mosodatér 15,75 kerámia
 - 024 Karbantartó műhely 11,21 kerámia
 - 025 Tálalókonyha 18,99 kerámia
 - 026 Előtér 5,00 kerámia
 - 027 Zöldség-gyümölcs mosó 4,50 kerámia
 - 028 Mosogató 6,30 kerámia
 - 029 Sószoza 9,08 kerámia
 - 030 Közlekedő 24,02 kerámia
 - 031 Hulladéktároló 4,85 kerámia
 - 032 Kukatároló 5,30 kerámia
 - 033 Gépészeti tér 7,70 kerámia
 - 034 Általános raktár 14,00 kerámia
 - 035 Személyzeti öltöző 15,40 kerámia
 - 036 Irattár 6,20 kerámia
 - 037 Babakocsi tároló 9,18 kerámia
 - 038 Teakonyha 12,00 kerámia
 - 039 Intézményvezető iroda 11,55 parketta
 - 040 Kerti raktár I. 4,37 térkő
 - 041 Kerti wc I. 3,06 kerámia
 - 042 Fektetőterasz I. 37,38 térkő
 - 043 Fektető ágyraktár I. 2,03 térkő
 - 044 Kerti raktár II. 4,38 térkő
 - 045 Kerti wc II. 3,06 kerámia
 - 046 Fektetőterasz II. 37,68 térkő
 - 047 Fektető ágyraktár II. 2,03 térkő
- Tervezett hasznos Alapterület= 750,97
 Alapterület fektetőteraszok nélkül: 675,91

II. rész: út parkoló építése a bölcsődéhez

16 db új parkoló építése az alábbi munkanemekkel

Földmű építése anyag nyerőhelyről

Homokos-kavics védőréteg építése 222 m³

Telepen kevert cementes stabilizáció készítése (Ckt-4) 130 m³

Térkő burkolat építése 8 cm 725 m²

Térkő burkolatú járda építése 6 cm 115 m²

Kiemelt szegély építése 124 m

Részletek a dokumentációban kiadott terveken és költségvetéseken. A terveken és költségvetéseken megjelenő konkrét áruk, gyártmányok megjelölése a minőségi követelmények szintjének jelzésére szolgál. Ajánlatkérő azokkal egyenértékűt elfogad. Az

egyenértékűség bizonyítása az ajánlatban az ajánlattevő feladata és felelőssége. Azon költségvetési sorokat, ahol egyenértékűség kerül alkalmazásra, ajánlattevő másolja ki és külön csoportosítva is nyújtsa be, egyenértékű tételek megjelölésével.

II.1.5) A szerződés időtartama hónapban: 8

II.1.7) Részekre bontás

Részajánlat tételére lehetőség van Igen

Ajánlatok benyújthatók valamennyi részre

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos, Projekt száma vagy hivatkozási száma: VEKOP 6.1.1-15

4. Az ajánlatkérő dokumentációt is készített, amely ajánlattételi információkat, nyilatkozatmintákat, költségvetést, műszaki leírást és engedélyes terveket tartalmazott.

A bölcsőde kiviteli terv, építészeti műszaki leírás releváns része:

A tervezett épület telepítésének ismertetése: „A tervezési terület északi részén a meglévő árok feltöltésével parkolókat alakítunk ki. A bölcsőde tervezett megközelítése egy új aszfalt burkolatú szerviz útról biztosított.”

Közmű - és energiaellátás: „A telken jelenleg egy gázvezeték és több a lakótelep ellátását biztosító vízvezeték található. A gázvezeték nyomvonala a helyszínen jelölő táblákkal megjelölt, a geodéziai felmérés során felmérésre került. A vízvezetékek pontos helyzetéről nem kaptunk információt, az E-közmű portálon talált információk szerint azonban az épület tervezett helyén kerültek kialakításra, így várhatóan a kivitelezéskor ezen közműszakaszokat ki kell váltani, nyomvonalukat meg kell változtatni. A helyszínrajzon feltüntettük a közművek nyomvonalát és a javasolt nyomvonalat.

A kivitelezést közműfeltárással kell kezdeni, a közműkiváltás módját a feltárás eredményei szerint kell meghatározni, pontosítani.

A gázvezeték nyomvonalától mért 3 m-es távolságon belül kizárólag óvatos kézi földmunka végezhető, gépi munkavégzés tilos. Az épület a gázvezeték 2 m-es védőtávolságán kívülre került a tervek szerint elhelyezésre, de az ennek történő megfelelést a kivitélés ellenőrizni/biztosítani kell!”

A tartószerkezetek kiviteli terv, műszaki leírás (2018. április) releváns része:

kiindulási adatok: „Az érintett területről geodéziai felmérés, valamint talajvizsgálati jelentés és talajmechanikai javaslat készült (készítette: GL-EXPERT Mérnökiroda Kft., Dr. Takács Attila; 2018. január).”

alapozás: „A talajmechanikai vizsgálatok az alábbi talajrétegződést tártak fel:

„Valamennyi fúrásban (1F-4F) 0,8-1,6 m mélységig feltöltés tártunk fel, ami laza és változó összetételű, alapozásra alkalmatlan réteg. A laboratóriumi vizsgálatok során kissé szerves agyagos homok feltöltésként, iszapos homok feltöltésként, agyagos homok feltöltésként, kavicsos homok feltöltésként vagy agyag feltöltésként azonosítottuk.

Alatta 1,5-2,2 m mélységig alapozásra alkalmatlan, kissé szerves rétegeket tártunk fel. Kissé szerves iszapos homokot, kissé szerves agyagos homokot vagy kissé szerves agyagot.

Alatta 0,5-1,8 m vastagságban találtunk közepesen tömör állapotú, alapozásra alkalmas, közepes teherbírású rétegeket, agyagos homokot ill. homokot.

Alatta a fúrások talppontjáig (4,0-5,0 m) kemény állapotú közepes agyagot azonosítottunk.”

A talajmechanika a talajvízviszonyokra alábbi megállapításokat teszi:

„A becsült maximális talajvízszintet (a talajvíz karakterisztikus értékét) a talajok színe és állapota valamint a helyszín előzményei alapján az eredeti (feltöltés előtti) terepszinten (187-189 mBf. szinten; 1-1,5 m mélységben, az eredeti terepesésnek megfelelően) javasoljuk felvenni, így a talajvíz tervezési értéke e fölött min. 50 cm-rel, azaz kb. 187,5-189,5 mBf. szinten vehető figyelembe, ez a jelenlegi terepszint alatti kb. 0,5-1 m-es mélységet jelent.”

A javaslat a következő megállapításokat teszi:

„Az épület alapozását sicalappal javasoljuk megoldani. Az alapozási síkot a feltöltés és az eredeti, kissé szerves fedőréteg alatti közepesen tömör állapotú homokban vagy agyagos homokban javasoljuk felvenni.

A sicalap mélyített sávalapként vagy kútalappal gyámolított gerendarácsként is kialakítható.

A tervezett építmény kivitelezése közben sávalap építéséhez a munkagödör a tervezett kb. 2,1-2,2 m mélységig a feltöltésben rézsús határolásra (a feltöltést feltárt anyagától függően a közel függőleges kialakítástól terjedően akár kb. 4/4-es hajlással is) és zsaluzásra is szükség lehet.

Az építés során víztelenítésre nem lesz szükség.”

Az épületek teherhordó falai, pillérei talpgerenda (betonminőség: C25/30) segítségével sáv- és pontalapokra támaszkodnak (betonminőség: C12/15). A talpgerendák egyrészt a sávalapok felső 50 cm magas szakaszának vasalásával, illetve sávalap nélküli szakaszokon 45-50 cm magassággal készülnek.

Az alapozási síkot az előzőekben írtak figyelembevételével min. 20 cm mélyen a teherhordó termett talajban kell felvenni. A földszinti padló alatt 15 cm vtg. vasalt aljzat készül (betonminőség: C25/30), mely a vasalt zsalukő lábazati falakra támaszkodik. Az épületek padozata alá $Tr_p \geq 95$ % tömörségű fokú, $U > 7$, $\rho_d > 1,85$ g/cm³ száraz térfogatsűrűségű szemcsés talajból min. 20 cm vastag ágyazatot kell készíteni.

Az épületek megfelelő csapadékvíz elvezetéséről gondoskodni kell.

A tervezési területen jelenleg közművezetékek találhatók: gáz és vízvezetékek.

A gázvezeték nyomvonala a területen póznákkal meg van jelölve, a geodéziai felmérésen is szerepel. A vízvezetékek helyzete az építész helyszínrajzon az e-kozmu portálról lekért adatok alapján került közelítőleg feljelölésre.

A területen a kivitelezés megkezdésekor a közművek helyzetét feltárásokkal kell pontosítani! A vízvezetékek az épület tervezett helyén találhatóak, így a vezetékeket az építész helyszínrajzon javasolt nyomvonallal át kell helyezni, ki kell váltani! Csak ezek után kerülhet sor az alapozási munkák kivitelezésére. A gázvezeték 3 m-es védőtávolságán belül kizárólag kézi munka engedélyezett, gépi földmunkavégzés tilos!”

Bölcsőde építése kapcsán parkoló építés, engedélyezési terv (2018.04.)

3. **ÚTÉPÍTÉS**, Földmunka kialakítása: „A tervezett földmunka megkezdése előtt a területet lőszertől mentesíteni kell, valamint a kötelezően előírt régészeti vizsgálatokat szintén el kell végezni.

A földmunkákat csak az érintett közművekkel, zárt víztelenítési elemekkel kapcsolatos tennivalók (létesítés, meglévőknél védelembe helyezés, kiváltás, átépítés) elvégzése után szabad megkezdni, betartva a közműkezelők előírásait.”

5. A 2020. március 6-i ajánlattételi határidőre mindkét részben négy-négy ajánlat érkezett.

6. Az ajánlatkérő 2020. május 26-án megküldte az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést.

Az eljárás nyertese az 1. rész (bölcsőde építés) esetében az I. r. kérelmezett ajánlattevő lett. Az I. r. kérelmezettel a vállalkozási szerződés 2020. június 30-án került aláírásra, nettó 429.681.526.-Ft vállalkozói díj mellett.

Az eljárás nyertese a 2. rész (út, parkoló építés) esetében a II. r. kérelmezett ajánlattevő lett. A II. r. kérelmezettel a vállalkozási szerződés 2020. július 3-án került aláírásra, nettó 24.569.032.-Ft vállalkozói díjjal.

7. Mindkét szerződésben ajánlatkérő ugyanúgy írta elő a releváns pontokat:

IV. A szerződés kivitelezési határidői

1. A Megrendelő a Munkaterület rendelkezésre bocsátásáról legalább 4 naptári nappal korábban írásban értesíti a Vállalkozót.

A Vállalkozó a szerződés teljesítéséhez szükséges kivitelezési munkálatokat a Munkaterület részére történő rendelkezésre bocsátását követően jogosult és köteles megkezdeni és azt folyamatosan végezni. A Megrendelő előreláthatóan 2020. októberében bocsátja a Vállalkozó birtokába a kivitelezési munkálatok elvégzése céljából a kivitelezés helyszínét.

2. Vállalkozó a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb a munkaterület átadását követő 8 hónapon belül köteles hiánytalanul elvégezni. A Vállalkozó legkésőbb a Teljesítési határidő (és az egyes részszámlák szerinti készültségi fok) napját megelőző 5. napon köteles az elvégzett teljes munka alapján a készre jelentést a Megrendelő részére megküldeni, a Ptk. 6:247. § (2) bekezdése okán. A Vállalkozó késedelembe esik, amennyiben a Teljesítési határidőre a teljes szerződés szerinti tevékenységet nem végezte el hiánytalanul.

3. A kivitelezés megkezdésének időpontja a munkaterület Vállalkozó részére történő rendelkezésre bocsátásának időpontját jelenti, amelyet a felek birtokba adási jegyzőkönyv formájában az építési naplóban rögzítenek. Amennyiben a Megrendelő a munkaterületet, figyelemmel a közbeszerzési eljárás feltételes voltára, 2020.12.18-ig nem adja át a Vállalkozónak, a szerződés semmis, a Feleknek egymással szemben követelése nincs.

IX. A szerződés kivitelezési határidőre és a műszaki átadás-átvételtre vonatkozó részletes rendelkezések

1. A kivitelezés megkezdésének időpontját a munkaterület Vállalkozó részére történő rendelkezésre bocsátása (birtokba adása) jelenti.

2. A kivitelezés véghatárideje, ha az átadás-átvétel a szerződésben előírt teljesítési határidőn belül megkezdődik. Az átadás-átvétel időtartama harminc nap.

Megrendelő megtagadja az átadás átvétel megkezdését olyan esetben, mikor a pótlás vagy javítás a rendeltetésszerű használatot akadályozza, vagy a használókat veszélyezteti.

3. Amennyiben a Vállalkozó a munkát a véghatáridőre nem jelenti készre vagy a műszaki átadás- átvételi eljárás nem volt eredményes ide értve azt az esetet is, amikor a munka átvétele a mennyiségi hiányokra tekintettel az átadás-átvétel megkezdése nélkül vissza kell utasítani, úgy a Vállalkozó a teljesítésre megállapított véghatáridővel késedelembe esett és a késedelmi kötbér felszámítására nyílik lehetőség. Ilyen esetekben a késedelmi kötbér felszámítására mindaddig van lehetőség, amíg a Vállalkozó a munkát újból készre nem jelentette és ez alapján a műszaki átadás-átvétel megkezdhető, vagy amíg- a késedelemre tekintettel- Megrendelő elállási jogával nem élt.

A Vállalkozó a részhatáridővel késedelembe esik, amennyiben ajánlatában csatolt megvalósítási ütemtervében feltüntetett készültségi fokot a számlázások időpontjában nem éri el. A késedelem mindaddig tart, ameddig a Vállalkozó a megvalósítási ütemtervben meghatározott készültségi fokot el nem éri.

X. A szerződés műszaki tartalma

1. A Vállalkozó feladata a szerződés tárgyát képező építési beruházás feladatainak elvégzése a Megrendelő által a I/1. pontban foglaltak szerint közzétett közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódóan a Vállalkozó részére kiadott tervekben, költségvetésekben, kiegészítő tájékoztatásokban, egyéb dokumentumokban foglaltak szerint. A Vállalkozó kijelenti, hogy a kivitelezéshez kapcsolódó terveket, költségvetéseket, kiegészítő tájékoztatásokat, helyszínt és egyéb dokumentumokat a pályázatának benyújtását megelőzően megismerte és ezen dokumentumok alapján a szerződés tárgyát képező munkát a szakmai elvárásoknak és a jelen szerződésben meghatározott minőségi követelményeknek megfelelően el tudja végezni.

8. 2020. december 17. napján az építési munkaterület átadásra került.

9. Az I. r. kérelmezett építési naplót (2020/2340/74-1: Bölcsöde épület építése) nyitott, az első napi bejegyzés 2021. január 20. volt. A kivitelező 2021. január, február hónapban területelőkészítő munkálatokat végzett.

2021. február 23-án az I. r. kérelmezett akadályt közölte:

„A 2020. december 17. napján átvett munkaterületen megkezdődtek az felvonulási és előkészítő munkálatok.

Az előkészítő munkálatok és az alapozáshoz szükséges feltárások során kiderült, hogy a statikai és építészeti terv dokumentációban betervezett alapozási megoldások a talajvízviszonyok és helyszíni adottságok miatt aggályosak. A Betervezett megoldás nem tudja kiszolgálni az alapozás tényleges igényeit. Ennek okán cégünk megbízásából dr. V.B. okl. építőmérnök és geotechnikai tervező GTB (Geotechnikai Tervezési Beszámoló) dokumentációt készített, amely alátámasztotta a területelőkészítési munkálatok folyamán tapasztalt problémákat, amely következtében jelen közbeszerzési dokumentáció részét képező tartószerkezeti kiviteli terv alkalmatlan a biztonságos állékonyságot biztosító épületszerkezet megvalósításához.

A fent megfogalmazott probléma folytán Kivitelezőként akadályközléssel élünk.

A közbeszerzési dokumentáció részét képező Statikai műszaki leírás hivatkozza, hogy a tervezésnél figyelembevételre került egy 2018. januárjában készült talajmechanikai jelentés, amely nem volt az ajánlattételi dokumentáció része.

A helyszín ismeretében megállapítható, hogy a tervezők által 2018-ban januárjában készített talajmechanikai jelentés nem rendelkezik kellő mennyiségű adatszolgáltatással. A talajszerkezet és a helyszín ismeretében CPT szondázás elvégzése lett volna szükséges.

Az elkészült Geotechnikai Tervezési Beszámoló és a helyszíni adottságok figyelembevételével megállapítást nyert, hogy a S-01 Alapozási terven megadott műszaki megoldás sem állékonyság sem pedig fenntarthatóság szempontjából nem javasolható kivitelezésre. A jelenleg átadott kiviteli terveken szereplő 15 centiméteres vasbeton lemez, C25/30-as beton minőséggel, talajvíz ellen az EUROCODE tervezés előírásai szerint, nem megfelelő szerkezet. A Geotechnikai Tervezési Beszámoló alapján a földszerkezetek megfelelően teherhordó rétegei, pedig olyan mélységben vannak, amik más alapozási megoldást tesznek szükségessé.

A Kivitelező szakmai alaposággal körbejárta a problémát, és ennek okán az épület alapozásának újra tervezése szükséges.

Az épület alapozásának megváltoztatása a teljes szerkezetre hatással van; így átfogó szerkezeti termódosítással is jár, mely az építési engedély módosítását vonja maga után.

A fent részletezett előre nem látható és egymásra épülő problémák szakszerű feltárása és szakmai alaposággal való műszaki módosítására a Kivitelező a Vállalkozási szerződés 6

hónappal történő meghosszabbítását kérvényezi és akadály közlésének elfogadását. A talajviszonyoknak megfelelő alapozás újra tervezéséig akadályt közöl.”

A becsatolt Geotechnikai Tervezési Beszámoló (GTB), melyet dr. V.B. okl. építőmérnök és geotechnikai tervező készített a borítón 2021. február hó keltezésű, viszont a dokumentum végén 2020. február 22. keltezés szerepel. A dokumentum releváns részei:

„Jelen geotechnikai tervezési beszámoló a Nagytarcsa település 520/10-es helyrajzi számú telekre tervezett bölcsőde épület alapozási munkáihoz készült. Munkánkat a hatályos MSZ EN 1997 (EC7) geotechnikai tervezési szabvány előírásai szerint végeztük, a következők szerint:

- geotechnikai tervezési beszámoló (GTB); a talajvizsgálati jelentés adatai alapján, a tervezési diszpozíció figyelembe vételével, a mélyépítési létesítmény statikus tervezővel interaktív - iteratív munkamódszerrel megadjuk tervezett munkákkal kapcsolatos egyéb geotechnikai vonatkozású észrevételeinket, javaslatainkat.

A megrendelő jelen tervdokumentáció elkészítéséhez rendelkezésünkre bocsátotta a GL-EXPERT Mérnökiroda Kft. által 2018. januárjában készített talajvizsgálati jelentést, valamint a Geoszféra Kft. által 2021. februárjában készített kiegészítő CPT szondázási eredményeit, statikus terhelési adatszolgáltatást és a tervezett bölcsőde épület általános terveit.

A terület elhelyezkedését, földtani felépítését, hidrogeológiai viszonyait a tervezési területre készített talajvizsgálati jelentés pontosan ismerteti, így annak ismétlésétől eltekintünk. A tervezett épület alatti rétegek talajfizikai jellemzőit röviden ismertetni fogjuk.

Feladatunk a tervezett épület különböző alapozási módjainak megvizsgálása, javaslat megtétele az alkalmazandó alapozásra, valamint a tervezéshez szükséges paraméterek megadása. (...)

Mind a kútalapozás, mind a cölöpalapozás megfelelő az épület gerendarácsának gyámolítására. Az alkalmazandó technológia kiválasztása gazdasági kérdés, melynél a megrendelőnek több szempont mérlegelése szükséges. A cölöpalapozás alkalmazása jóval nagyobb költséget jelent, viszont a kivitelezése hetekkel gyorsabb lehet a kútalapozással szemben.”

2021. március 1. kivitelezői bejegyzés: Geodéziai kitűzés.

2021. március 2., 3. kivitelezői bejegyzés: Közmű feltárás.

2021. március 9., 11., 16., 17., 18., 19., 23., 24. kivitelezői bejegyzés: Épület alatti terület alakító földmunkája, kitermelt föld depóniába helyezése/elszállítása.

2021. március 10. kivitelezői bejegyzés: Ideiglenes közlekedő utak kiépítése.

A SYCONS Kft. mint kivitelező építési alnaplót (2020/2340/74-4: Alapozási munkák) nyitott, (megrendelő az I. r. kérelmezett) az első napi bejegyzés 2021.03.23. volt.

2021.03.24-i kivitelezői bejegyzés szerint: „Munkavégzés előkészületei megtörténtek, illetve az alapozási munkálatokhoz szükséges geodéziai kitűzések. Beruházói oldalról munkakezdési engedély nem érkezett, ennek hiányára való tekintettel a munkavégzés ideiglenesen felfüggesztjük, a területről az eszközöket, gépeket elszállítjuk. Tervezett kezdés április közepe.”

A becsatolt napló több bejegyzést nem tartalmazott.

2021. március 25. és 2021. június 13. között nem történt bejegyzés az építési naplóba.

2021. június 14. - 18. között durva alakító földmunkát végzett kivitelező az építési napló szerint.

2021. június 22-én az építési naplóba a kivitelező az alábbi bejegyzést tette:
napi bejegyzése: kitűzés

eseti bejegyzése: „A mai napon történt alapkitűzés után és a területen húzódó közművek nyomvonalának vizsgálata során azt tapasztaltuk, hogy kiváltandó vízvezetéken kívül, egy gázvezeték nyomvonala az épület közvetlen közelében/alatta vezet át. A pontos nyomvonal meghatározás miatt felvettük a kapcsolatot a helyi gázszolgáltatóval. A gázszolgáltató geodéziai méréseket végzett, melynek feldolgozása folyamatban van. A feldolgozást követően kerülhet sor a tárgyi vezeték feltárássá és a nyomvonalának pontos meghatározására. Az épülettől mért szabályos védőtávolság a gázszolgáltató tájékoztatása alapján minimum 4 m, mivel egy középnyomású gázvezetékéről van szó. A kivitelezés addig nem folytatható, amíg a gázszolgáltatótól nem érkezik információ arra vonatkozólag, hogy az előírt védőtávolság rendelkezésre áll és kiváltás nem szükséges.”

2021. június 23. kivitelezői bejegyzés: Gázszolgáltató a helyszíni mérések feldolgozását végzi.

Az építési napló 2021. június 25-i bejegyzései

kivitelező bejegyzése: „A gázszolgáltató feldolgozta a 2021.06.22-i méréseket, melyet helyszínrajzon is feltüntetett, valamint megküldte tájékoztatását melyben közli, hogy a kivitelezés további folytatásának feltételeinek meghatározása a nyomvonal terepi feltárása után történhet meg.”

felelős műszaki vezető bejegyzése: „A feltöltött TIGÁZ nyilatkozat alapján a kivitelezést leállítom. A kivitelezési munkákat csak a TIGÁZ középnyomású vezetékének feltárása, annak pontos nyomvonal meghatározása és kiváltása után lehet folytatni.”

2021. június 16. és július 5. között nem történt bejegyzés az építési naplóba.

2021. július 6. építetői bejegyzés: „A tegnapi napon a Tigáz alvállalkozója a területen áthaladó gázvezeték nyomvonalának tisztázására 3 helyen feltárást végzett.

A vízmű felé eső részen a vezeték megtalálta, illetve a gázfogadó melletti feltáráss is sikeres volt. A terület közepén nyitott kutató árokban gázvezeték nem, de két áramvezeték találtak.

Erről a tényről Sch. Cs. az Önkormányzat részéről értesítette a szolgáltatót./ 2021.07.05. 10,50óra

Telefonos tájékoztatás alapján (tigáz alvállalkozója részéről) a délutáni órákban megjelentek és megállapították, hogy mindkét vezeték áram alatt van. Ez ügyben további intézkedés szükséges!

A mai napon de megtalálták a középső feltárásnál is a gázvezeték mely a létesítendő alap szélső vonalától kb 5,0 m-re húzódik fentiekre értesíttem a kivitelező felelős műszaki vezetőjét, illetve felkértem, hogy azonnal menjen ki a helyszínre, és mérje be pontosan, a kitűzött alaptó való távolságot.

Sz.T.felelős műszaki vezető ma reggel tájékoztatott, hogy felkérte

Ma reggel a Tigáz alvállalkozója tájékoztatott, hogy Sz.T. felelős Műszaki Vezető által a tegnapi nap délután kért újabb feltárást elvégezték, (ez a készítendő alap vízmű felőli végénél található)és a gázvezeték megtalálták az alap szélső vonalától mintegy 1,5 m-re.

Felkértem Sz. T.t, hogy a pontos helymeghatározás miatt mérje be a nyomvonalat.”

2021. július 8-i felelős műszaki vezető napló bejegyzése: „2021.07.05-én és 06-án a gázszolgáltató az építési területen négy helyen feltárta a gázvezeték nyomvonalát. A vezeték, a nyugati oldalon, az épülettől mért távolsága 1,0-1,5 m. A szabályos védőtávolság 4,0 m

lenne. A gázszolgáltató feltárásáról egyeztettem K. K. műszaki ellenőrrel. A TIGÁZ hivatalos állásfoglalásáig a kivitelezési munkák továbbra is szünetelnek.”

2021. július 15-i építető napló bejegyzése: A mai napon az építési területet kivitelező képviselőjével közösen bejártuk, megtekintettük a Tigáz alvállalkozója által feltárt gázvezeték, az arról készült térkép dokumentációt, valamint az épület kitűzési tervét. A kivitelező tájékoztatása szerint a kitűzés a holnapi napon történik.

Felkérem a kivitelezőt, hogy kitűzési terv alapján az épület kitűzést úgy végezze el, hogy a most már megismert gázvezeték nyomvonalát az épület alapozása 4,00m-nél közelebb sehol ne közelítse meg! Ezen feltétel biztosítása esetén sem a gázvezeték védőcsövezése, sem nyomvonalának megváltoztatása, kiváltása sem szükséges!

2021. július 19. kivitelező bejegyzése: Durva alakító földmunka és épület kitűzés a Műszaki ellenőr kérése alapján.

2021. július 21. kivitelező bejegyzése: Sávalap földmunka.

2021. július 30-án az I. r. kérelmezett akadályt közölt

„Mivel a kivitelezés megkezdésének feltétele a többlet pályázati támogatás megítélése volt, ami jelentősen elhúzódott, ezért a kivitelező az eredeti nyári időszak helyett csak 2020. december 17. napján tudta átvenni a munkaterületet és megkezdeni a felvonulási és előkészítő munkálatokat.

Az előkészítő munkálatok és az alapozáshoz szükséges feltárások során kiderült, hogy a területen keresztül futó gázvezeték nyomvonalában a helyszínrajzhoz és a valósághoz képest különbség tapasztalható. A kivitelő cég így megkereste a területileg illetékes gázszolgáltatót, hogy kezdeményezze a gázvezeték pontos nyomvonalának feltárását, mivel arról a gázszolgáltatónál sem volt egészen pontos, geodézilag bemért adatszolgáltatás a kivitelező irányába.

Mivel a fűtési szezonban a TIGÁZ Földgázelosztó Zrt.-nek nem állt módjában gázvezeték feltárást megvalósítani, illetve a COVID-19 világjárvány következtében nem volt lehetőség a szolgáltató részéről helyszíni szemlét tartani, ezért szükséges volt megvárni a 2021. május 15.-ét követő időszakot, aminek következtében 2021.06.22-én projektvezető kollégánkkal közösen a TIGÁZ Földgázelosztó Zrt. szakemberei közösen feltárást végeztek a területen és a lenti nyilatkozatot bocsájtották rendelkezésünkre 2021.06.24.-i keltezéssel.

Fentiek ismeretében 2021. július 15-én a Megrendelő Műszaki ellenőre az építési naplóban utasítást adott a kivitelező irányában, hogy az épületet az eredeti terveken szereplő kitűzést módosítva a gázvezeték nyomvonalától megfelelő védőtávolságot figyelembe véve a TIGÁZ Földgázelosztó Zrt. szabványos elvárásainak megfelelően kerüljön kitűzésre az épület és kezdődjenek meg az alapozási munkálatok.

Fentebb részletezett problémák következtében a kivitelezés 2020. december 17. és 2021. július 15. között érdemben nem tudott megkezdődni, ezért akadályközléssel kívánunk élni és kezdeményezzük a Kivitelezési szerződés 7 hónappal történő meghosszabbítását.”

2021. augusztus 9-én a felelős műszaki ellenőr az alábbi nyilatkozatot tette

„A munkálatok elhúzódásának és így a határidő módosításának okai az alábbiak:

Az év eleji pandémiás helyzet létszám gondokat okozott a kivitelezőnél, emiatt az előkészítő munkálatok kivitelezési ideje megnövekedett.

A munkaterület átvétele 2020. december 17. napján megtörtént. A hideg és téli időjárásra való tekintettel először bozótirtás történt. A durva földmunkák 2021. márciusában elkezdődtek,

azonban a COVID Járvány miatti megbetegedések - munkaerő hiány - miatt a kivitelezés közel 3 hónapig szünetelt.

2021. júniusában folytatódott a kivitelezés. A durva alakító földmunkálatok kiásás követően derült ki, hogy a közműterképen található gáz-, víz nyomvonal nem az érintett területen kívül közterületen húzódik, hanem nagy valószínűséggel az építési terület alatt, de erre a tényre a szolgáltatóknak nem volt pontos nyilvántartása (közmű térkép),

A gázművek illetékesei jelezték, hogy csak egy közvetlen feltárás alapján tudnak nyilatkozni a közmű tényleges helyéről.

A feltárást csak a gázművek szerződött alvállalkozója készíthette, de ezt a fűtési szezonban nem tudta elvégezni, valamint a Covid 19 járvány következtében nem volt lehetőség a szolgáltató részéről helyszíni szemlét tartani.

A gázvezeték feltárásának folyamata 2021.06.24-i dátummal került sor.

A nyomvonal pontos helyének tisztázása után került sor az épület kitűzésére, amely a gázszolgáltató által előírt védőtávolságot sehol sem érinti.

Figyelemmel a fentiekre javaslom a szerződés módosítását az előre nem látható késleltető tényezők miatt, amelyek sem a megrendelőnek, sem a kivitelezőnek nem róhatók fel.”

10. Az iratok közt fellelhető 2021. június 1. keltezésű levél, melyet ajánlatkérő küldött a tervezőnek:

„Nagytarcsa Község Önkormányzata a Bölcsöde projekt megvalósítására folytatott közbeszerzési eljárás során a nyertes kivitelezőnek nem adott megbízást, ill. nem rendelt meg geotechnikai szakértőtől új talajmechanika vizsgálatot, a kivitelező a saját költségén, a terület feltöltött, általa bizonytalannak ítélt talajminősége miatt tett javaslatot az alapozási rendszer módosítására.

Tekintettel arra, hogy Önkormányzatunk az Önök által elkészített és a hatóságokkal engedélyezett tervek alapján nyerte el a VEKOP pályázatot, így a terveket nem kívánjuk módosítani.”

11. Az ajánlatkérő a II. r. kérelmezzel kötött vállalkozási szerződést 2021. augusztus 13. napján módosította a következők szerint:

„A szerződés az alábbiak szerint módosul:

A szerződés „A szerződés kivitelezési határidői” cím alatt szereplő 2. pontjának első mondata szerint:

„2.Vállalkozó a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb a munkaterület átadását követő 8 hónapon belül köteles hiánytalanul elvégezni.”

Szerződés módosítása:

„2. Vállalkozó köteles a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb 2022. november 30. napjáig hiánytalanul elvégezni. Ennek feltétele, hogy a bölcsöde külső – parkolóépítést akadályozó – munkái 2022. április 1-ig elkészüljenek, mely által a parkoló akadálymentes építéséhez az érintett munkaterület biztosítása megoldottá válik.”

12. Az ajánlatkérő a szerződés módosításáról tájékoztató hirdetményt adott fel, mely 2022. január 19-én 0949/2022 iktatószámom került közzétételre a Közbeszerzési Értesítőben.

A hirdetmény releváns rendelkezései a következők:

V.1.1) A szerződés megkötésének dátuma: 2020.07.02.

VI.1.5) A szerződés Kezdet dátuma - Befejezés dátuma 2020.12.17 2022.11.30

VI.2.1) A módosítások ismertetése

A módosítás dátuma: 2021.08.13

A módosítások jellege és mértéke (a szerződés esetleges korábbi módosításainak feltüntetésével együtt):

A szerződés az alábbiak szerint módosul:

A szerződés „A szerződés kivitelezési határidői” cím alatt szereplő 2. pontjának első mondata szerint:

„2. Vállalkozó a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb a munkaterület átadását követő 8 hónapon belül köteles hiánytalanul elvégezni.”

Szerződés módosítása:

„2. Vállalkozó köteles a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb 2022. november 30. napjáig hiánytalanul elvégezni. Ennek feltétele, hogy a bölcsöde külső – paroklóépítést akadályozó – munkái 2022.04.01.-ig elkészüljenek, mely által a parkoló akadálymentes építéséhez az érintett munkaterület biztosítása megoldottá váljon.”

E szerződéses pont további részei (A Vállalkozó legkésőbb a Teljesítési határidő (és az egyes részszámlák szerinti készültségi fok) napját megelőző 5. napon köteles az elvégzett teljes munka alapján a készre jelentést a Megrendelő részére megküldeni, a Ptk. 6:247. § (2) bekezdése okán. A Vállalkozó késedelembe esik, amennyiben a Teljesítési határidőre a teljes szerződés szerinti tevékenységet nem végezte el hiánytalanul.) módosításra nem kerülnek.

VI.2.2) A módosítás okai

Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre Igen

A módosítás szükségességét indokoló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata:

Indokolás:

1. A Kivitelező részére az építési munkaterület 2020.12.17. napján át lett adva.

A Kivitelező a munkaterület átadását követően 2021.02.23. napján jelezte, hogy az előkészítő munkálatok és az alapozáshoz szükséges feltárások során azt állapították meg, hogy a statikai és építészeti tervdokumentációban betervezett alapozási megoldások a talajvízviszonyok és a helyszíni adottságok miatt aggályosak, ezért az épület helyének átpozicionálásának lehetőségét figyelembe véve próbálták az engedélyezett tervek módosítását kezdeményezni.

Az Önkormányzat az átpozicionálás lehetőségét mérlegelve az engedélyezett építési tervdokumentációt, valamint a kiviteli tervdokumentációt elkészítő Tectum-ART Építésziroda Kft tervező cégcsoport véleményét és szakértelmét megkérve Önkormányzatunk úgy döntött, hogy az eredeti engedélyezési tervdokumentáció szerint fogja a kivitelezést megvalósítani.

2. 2021.06.22. napján az épület kitűzése után megállapításra került, hogy a „kiváltandó vízvezetékén kívül, egy gázvezeték nyomvonala az épület közvetlen közelében/alatta vezet át. A pontos nyomvonal meghatározás miatt felvettük a kapcsolatot a helyi gázszolgáltatóval. A gázszolgáltató geodéziai méréseket végzett, melynek feldolgozása folyamatban van. A feldolgozást követően kerülhet sor a tárgyi vezeték feltárására és a nyomvonalának pontos meghatározására. Az épülettől mért szabályos védőtávolság a gázszolgáltató tájékoztatása alapján minimum 4 m, mivel egy középnyomású gázvezetékéről van szó. A kivitelezés addig nem folytatható, amíg a gázszolgáltatótól nem érkezik információ arra vonatkozólag, hogy az előírt védőtávolság rendelkezésre áll és kiváltás nem szükséges.”

2021.06.25. napján a felelős műszaki vezető a kivitelezést leállította.

2021.07.15. napján a gázvezeték telken belüli elhelyezkedése ismertté vált. A korábban kitűzésre került épületkontúrt felülvizsgálta a kivitelező és a műszaki ellenőr, és az alábbi megállapítást tették az enaplóban: “a mai napon az építési területet kivitelező képviselőjével közösen bejártuk, megtekintettük a Tigáz alvállalkozója által feltárt gázvezetékét, az arról készült térkép dokumentációt, valamint az épület kitűzési tervét. A kivitelező tájékoztatása szerint a kitűzés a holnapi napon történik. Felkérem a kivitelezőt, hogy kitűzési terv alapján

az épület kitűzést úgy végezze el, hogy a most már megismert gázvezeték nyomvonalát az épület alapozása 4,00m-nél közelebb sehol ne közelítse meg! Ezen feltétel biztosítása esetén sem a gázvezeték védőcsővezése, sem nyomvonalának megváltoztatása, kiváltása sem szükséges!”

A módosítás jogszabályi alapja: Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont

13. Az ajánlatkérő az I. r. kérelmezettel megkötött vállalkozási szerződést 2021. augusztus 16. napján módosította.

„A szerződés az alábbiak szerint módosul:

Eredeti szerződéses rész IV/2.

2. Vállalkozó a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb a munkaterület átadását követő 8 hónapon belül köteles hiánytalanul elvégezni.

módosított rész

2. Vállalkozó köteles a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb 2022. november 30. napjáig hiánytalanul elvégezni”.

14. Az ajánlatkérő a szerződés módosításáról tájékoztató hirdetményt adott fel, mely 2022. január 13-án 25758/2021 iktatószámom került közzétételre a Közbeszerzési Értesítőben. A hirdetmény releváns részei a következők:

V.1.1) A szerződés megkötésének dátuma: 2020.07.01

VI.1.5) A szerződés Kezdet dátuma - Befejezés dátuma: 2020.12.17 2022.11.30

VI.2.1) A módosítások ismertetése

A módosítás dátuma: 2021.08.16

A módosítások jellege és mértéke (a szerződés esetleges korábbi módosításainak feltüntetésével együtt):

Eredeti szerződéses rész IV/2

2. Vállalkozó a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb a munkaterület átadását követő 8 hónapon belül köteles hiánytalanul elvégezni.

módosított rész

2. Vállalkozó köteles a jelen szerződésben meghatározott feladatokat legkésőbb 2022. november 30. napjáig hiánytalanul elvégezni.

VI.2.2) A módosítás okai

Módosítási igény olyan körülmények miatt, amelyet a kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatott előre Igen

A módosítás szükségességét indokoló körülmények ismertetése, és e körülmények előre nem látható jellegének magyarázata:

Indokolás:

1. A Kivitelező részére az építési munkaterület 2020.12.17. napján át lett adva.

A Kivitelező a munkaterület átadását követően 2021.02.23. napján jelezte, hogy az előkészítő munkálatok és az alapozáshoz szükséges feltárások során azt állapították meg, hogy a statikai és építészeti tervdokumentációban betervezett alapozási megoldások a talajvízviszonyok és a helyszíni adottságok miatt aggályosak, ezért az épület helyének átpozicionálásának lehetőségét figyelembe véve próbálták az engedélyezett tervek módosítását kezdeményezni.

Az Önkormányzat az átpozicionálás lehetőségét mérlegelve az engedélyezett építési tervdokumentációt, valamint a kiviteli tervdokumentációt elkészítő Tectum-ART Építésziroda Kft. tervező cégcsoport véleményét és szakértelmét megkérve Önkormányzatunk úgy döntött, hogy az eredeti engedélyezési tervdokumentáció szerint fogja a kivitelezést megvalósítani.

2. 2021.06.22. napján az épület kitűzése után megállapításra került, hogy a „kiváltandó vízvezetékén kívül, egy gázvezeték nyomvonala az épület közvetlen közelében/alatta vezet át. A pontos nyomvonal meghatározás miatt felvettük a kapcsolatot a helyi gázszolgáltatóval. A gázszolgáltató geodéziai méréseket végzett, melynek feldolgozása folyamatban van. A feldolgozást követően kerülhet sor a tárgyi vezeték feltárására és a nyomvonalának pontos meghatározására. Az épülettől mért szabályos védőtávolság a gázszolgáltató tájékoztatása alapján minimum 4 m, mivel egy középnyomású gázvezetékéről van szó. A kivitelezés addig nem folytatható, amíg a gázszolgáltatótól nem érkezik információ arra vonatkozólag, hogy az előírt védőtávolság rendelkezésre áll és kiváltás nem szükséges.”

2021.06.25. napján a felelős műszaki vezető a kivitelezést leállította.

2021.07.15. napján a gázvezeték telken belüli elhelyezkedése ismertté vált. A korábban kitűzésre került épületkontúrt felülvizsgálta a kivitelező és a műszaki ellenőr, és az alábbi megállapítást tették az enaplóban: “a mai napon az építési területet kivitelező képviselőjével közösen bejártuk, megtekintettük a Tigáz alvállalkozója által feltárt gázvezetékét. az arról készült térkép dokumentációt, valamint az épület kitűzési tervét. A kivitelező tájékoztatása szerint a kitűzés a holnapi napon történik. Felkérem a kivitelezőt, hogy kitűzési terv alapján az épület kitűzést úgy végezze el, hogy a most már megismert gázvezeték nyomvonalát az épület alapozása 4,00m-nél közelebb sehol ne közelítse meg! Ezen feltétel biztosítása esetén sem a gázvezeték védőcsövezése, sem nyomvonalának megváltoztatása, kiváltása sem szükséges!

A módosítás jogszabályi alapja: Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont

15. A Döntőbizottság a D.260/04/2022. számú végzésével az ajánlatkérő közbeszerzési eljárása 1. részével összefüggésben D.260/2022. szám alatt 2022. július 15. napján indult jogorvoslati eljárást a kezdeményező által az ajánlatkérő ellen azonos közbeszerzési eljárás 2. részével kapcsolatosan 2022. július 15. napján indult D.261/2022. számú jogorvoslati eljáráshoz egyesítette a Kbt. 155. § (1) bekezdése alapján.

A kezdeményezés és a kezdeményező észrevételei

16. A kezdeményező, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet kezdeményezésében az ajánlatkérő jogsértését állította az érintett közbeszerzési szerződések módosításaival kapcsolatban.

17. Rögzítette, hogy a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 178. § (1) bekezdésének 4. pontja alapján a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős tagja 2022. május 25. napjától a területfejlesztési miniszter. A (2) bekezdés értelmében a miniszter tevékenységét a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Miniszterelnökség segíti. A jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötött szerződés pénzügyi finanszírozását a VEKOP-6.1.1-15-PT1-2016-00065 azonosítószámú projekt támogatási szerződése biztosítja, a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) keretében. A támogatási szerződés a támogatások kedvezményezettjei és az irányító hatóság között létrejött, a támogatás felhasználását szabályozó polgári jogi szerződés. A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 24/A. § a) pontja alapján - figyelemmel a rendelet 3. sz. mellékletében foglalt táblázat 10. pontjában foglaltakra - az irányító hatóság feladatait a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív

Program vonatkozásában a Miniszterelnökségen belül felállított szervezeti egység látja el, mely a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2022. (VI. 17.) MvM utasítás 137. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság.

18. A jogsértés időpontjaként az 1. kezdeményezési elem tekintetében 2021. augusztus 16. napját, a 2. kezdeményezési elem tekintetében 2021. augusztus 13. napját jelölte meg azzal, hogy a tudomásszerzés dátuma 2022. június 27., a szabálytalansági eljárás időpontja.

19. A kezdeményezés 1. eleme a közbeszerzési eljárás 1. részével kapcsolatos. Rögzítésre került, hogy a szerződés teljesítésének határideje a munkaterület átadásától számított 8 hónapban (jelen esetben tehát: 2021. augusztus 17-ig) került meghatározásra azzal, hogy a megrendelő előteljesítést elfogad. A vállalkozási szerződést a felek 2021. augusztus 16. napján kelt szerződésmódosítással módosították a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján, kizárólag a teljesítési határidő vonatkozásában. A módosítás alapján a szerződés teljesítésének határideje 2022. november 30. napjáig, azaz 470 nappal meghosszabbodott.

20. A Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletének [25] pontjában foglaltak értelmében a szerződésmódosítás jogszerűségének megítélésénél csak azt lehet vizsgálni, hogy az ajánlatkérő milyen indokokat hozott fel a szerződés módosítására. A hirdetményben nem közölt szerződésmódosításra okot adó körülmény akkor sem értékelhető, ha egyébként alátámasztaná a 141. § (4) bekezdés ca) alpontjában foglaltak fennállását.

21. A szerződésmódosításban, illetőleg a hirdetményben megjelölt okok alapján a tárgyi szerződésmódosítás jogszerűsége az alábbiak okán nem állapítható meg.

22. A szerződésmódosításban, illetőleg az arról feladott tájékoztató hirdetményben rögzítettek szerint a munkaterület átadását követően, a munkavégzést akadályozó körülmények (épület átpozicionálásának lehetősége, gázvezeték pontos nyomvonala feltárásának szükségessége) léptek fel, melyek indokoltá tették a teljesítési határidő módosítását.

Az I.r. kérelmezett 2021. február 23. napján az alapozási mód megváltoztatására, illetve az épület átpozicionálására irányuló kezdeményezést nyújtott be és egyben akadályt közölt, hivatkozva arra, hogy tapasztalatai szerint a közbeszerzési dokumentumokhoz 2018. januárjában készítettett talajmechanikai jelentés elkészülte óta a munkaterület 2020. decemberi átadásáig eltelt időszakban jelentősen meg tud változni a talaj szerkezete, ezért szükség lenne annak felülvizsgálatára, esetlegesen az épület átpozicionálásra, az engedélyezett tervek módosítására.

A Kbt. 28. §-ában foglaltakra tekintettel az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás megfelelő alapossággal történő előkészítésére köteles, az építési beruházások esetében pedig az eljárás csak a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő tervek birtokában indítható meg. Az ajánlatkérőnek már az előkészítés körében is törekednie kell a későbbi szerződésmódosítások megelőzésére is.

A közbeszerzési eljárás nem megfelelő előkészítéséből eredő, így a korábban beszerzett, a kivitelezést alapvetően érintő vizsgálati eredmények aktualizálásának elmulasztására visszavezethető késedelem a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatójában foglaltak szerint ugyanakkor nem alapozhatja meg a Kbt. 141. §-ának (4) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek fennállását.

23. A kezdeményező megjegyezte, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatása során az I. r. kérelmezett a fenti aggályait nem jelezte, e vonatkozásban nem kért kiegészítő tájékoztatást. A vállalkozási szerződés X.1. pontja alapján pedig vállalta, hogy a munkálatokat a kivitelezéshez kapcsolódó terveknek megfelelően el tudja végezni.

24. Figyelemmel továbbá arra, hogy a rendelkezésre álló dokumentumok szerint az eredeti terveket készítő építésziroda - a 2021. június 9. napján kelt levelében - a vállalkozótól érkezett valamennyi módosítási javaslatot és észrevételt szakmaiatlanságra hivatkozva egyöntetűen elutasította és ajánlatkérő az eredeti tervek szerinti megvalósítás mellett döntött, a módosítási kezdeményezés szükségessége is megkérdőjelezhető.

25. További akadályozó körülményként került a szerződésmódosításban megjelölésre, hogy az épület kitézését követően egy nyugállományú katonatiszt információira tekintettel a gázvezeték pontos nyomvonalának feltárása is szükségessé vált, a műszaki ellenőr pedig a gázszolgáltató visszajelzéséig a kivitelezést leállította. Figyelemmel viszont arra, hogy sem az E-közmű térkép, sem a tulajdoni lap alapján nem volt indokolt a pontosabb feltárás, továbbá a feltárás eredménye sem befolyásolta érdemben a területen létesítendő építmény kivitelezését, az erre vonatkozó akadályközlés tényleges szükségessége is kétséges.

26. A szerződésmódosításban megjelölt körülmények a kezdeményező álláspontja szerint, összességében tehát nem tekinthetők olyan körülményeknek, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott volna előre, továbbá, nem igazolt egyértelműen a hosszabbítás szükségessége sem, így a teljesítési határidő módosításával összefüggésben felmerül a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának sérelme.

27. A kezdeményezés 2. eleme a közbeszerzési eljárás második része körében megvalósult szerződésmódosítással kapcsolatos.

28. A II. r. kérelmezettel kötött vállalkozási szerződés „A szerződés kivitelezési határidői” c. pontjában rögzítettek szerint a szerződés teljesítésének határideje szintén a munkaterület átadásától számított 8 hónapban (jelen esetben tehát: 2021. augusztus 17-ig) került meghatározásra azzal, hogy a megrendelő előteljesítést elfogad.

A vállalkozási szerződést a szerződő felek 2021. augusztus 13. napján kelt szerződésmódosítással módosították a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján, kizárólag a teljesítési határidő vonatkozásában. A módosítás alapján a szerződés teljesítésének határideje 2022. november 30. napjáig, azaz 470 nappal került meghosszabbításra, melynek előfeltételeként a szerződő felek azt határozták meg, hogy „a bölcsőde külső – parkolóépítést akadályozó – munkái 2022.04.01.-ig elkészüljenek, mely által a parkoló akadálymentes építéséhez az érintett munkaterület biztosítása megoldottá váljon”.

29. A Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletére is figyelemmel a hirdetményben nem közölt szerződésmódosításra okot adó körülmény akkor sem értékelhető, ha egyébként alátámasztaná a 141. § (4) bekezdés ca) alpontjában foglaltak fennállását. A szerződésmódosításban, illetőleg a hirdetményben megjelölt okok alapján e szerződésmódosítás jogszerűsége sem állapítható meg.

30. A szerződésmódosításban, illetőleg az arról feladott tájékoztató hirdetményben rögzített indoklás teljes mértékben megegyezik a bölcsőde építésére irányuló vállalkozási szerződésben szereplővel, mivel ajánlatkérő nyilatkozata alapján a parkoló telken belüli

kialakítása akkor kezdődhet meg, ha a bölcsőde épülete szerkezetkész állapotban van, a közművezetékek beépítésre kerültek és a durva tereprendezés megtörtént, azonban az épület alapozási előkészítő munkáinak elhúzódása maga után vonta az út és a parkoló kivitelezésének elhúzódását is.

Az út és parkoló kivitelezésére vonatkozó szerződés a bölcsőde építésére vonatkozó szerződéssel egyidejűleg került aláírásra, illetve a munkaterület is a bölcsőde területével egy napon került átadásra, a vállalkozási szerződés pedig azt nem rögzítette, hogy az út és parkoló építési munkáinak megkezdése a bölcsőde építési munkáinak bizonyos készültségi fokától függene. Figyelemmel arra, hogy a bölcsőde, illetve az út és parkoló egymásra épülő folyamatai előre ismertek voltak, a közbeszerzési eljárás kellő gondossággal történő előkészítése esetén, ennek figyelembe vételével lett volna szükséges a teljesítés határidejét meghatározni. Az ajánlatkérő úgy köteles meghatározni a teljesítésre nyitva álló határidőt, hogy megelőzze az esetleges szerződésmódosításokat.

Amint az a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács által a közbeszerzési eljárások előkészítésével kapcsolatban kiadott útmutatóban rögzítésre került, ajánlatkérőnek a teljesítés ütemezését is alaposan át kell gondolnia, azt körültekintően, reális időtartamok, határidők alapulvételével kell meghatározni.

31. A fentiek felvetik, hogy ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást nem kellő gondossággal készítette elő, az ebből eredő késedelem viszont nem alapozza meg a Kbt. 141. §-ának (4) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek fennállását. Így a szerződés ezen módosítására is a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjába ütközően került sor.

32. Mindezek alapján mindkét kezdeményezési elem esetében felmerül a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja sérelme.

Az ajánlatkérő észrevételei

33. Az ajánlatkérő jogsértés hiányának a megállapítását kérte.

34. A bölcsőde építésére vonatkozó, az I. r. kérelmezettel kötött szerződésmódosításban, valamint az arról feladott hirdetményben a munkavégzés akadályaként az épület átpozicionálásának lehetősége, továbbá a gázvezeték pontos nyomvonala feltárásának szükségessége lépett fel, melyre tekintettel szükségessé vált a szerződés teljesítési határidejének módosítása. Ugyanezen indokokra tekintettel került sor a II. r. kérelmezettel az út, parkoló megépítésére kötött szerződés módosítására is.

35. A kezdeményezés 1. eleme körében rögzítésre került, hogy az ajánlatkérő a 2018. januárjában elkészült talajvizsgálati jelentés megrendelésével kellő gondossággal járt el annak érdekében, hogy meghatározható legyen az építmény alapozási módja, ezáltal a kivitelezés teljesítési határideje. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő nem rendelkezik azzal a szakértelemmel, mely alapján előre látható volt, hogy a közbeszerzési eljárás megindításakor, vagy a kivitelezés megkezdésekor, vagy akár a tényleges vállalkozási szerződés megkötésekor indokolt lehet egy újabb talajmechanikai vizsgálat elvégzése, amely a kivitelezés elhúzódását (részben) eredményezte, így kénytelen volt a vállalkozó szakmai ismereteire és jártasságára támaszkodva akadályközlését kivizsgálni. Az ajánlatkérő nincs és nem is volt azon ismeretek birtokában, mely szerint alappal feltételezhető volt, vagy akár csak felmerülhetett volna annak a lehetősége, hogy az építési terület talaja a közbeszerzési eljárás megindítása, lebonyolítása, továbbá a kivitelezés megkezdése során olyan mértékben

megváltozhat, hogy ez a kivitelezés tervek szerinti megvalósításának akadályát képezheti. A talajvizsgálati jelentés erre utaló megjegyzést sem tartalmazott, mely alapján a megrendelőben felmerülhetett volna a korábban elkészített jelentés aktualizálásának szükségessége.

36. Fentiekre tekintettel az ajánlatkérő álláspontja szerint megállapítható, hogy a Kbt. 28. §-ban foglaltaknak megfelelően készítette elő a közbeszerzési eljárást, valamint az eljárást a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő tervek birtokában indította meg.

37. A kezdeményező azon kifogásával összefüggésben, hogy az I. r. kérelmezett aggályait nem jelezte a közbeszerzési eljárás során, és nem kért kiegészítő tájékoztatást, ugyanakkor vállalta, hogy a munkálatokat a kivitelezéshez kapcsolódó terveknek megfelelően elvégzi rögzítette azt az ajánlatkérő, hogy az I. r. kérelmezett is csak a terület átadását követően jutott olyan helyzetbe, hogy talajfeltárással megvizsgálja a munkaterületet és ezalapján akadályközlést jelentsen be az ajánlatkérő felé. Vállalkozó tehát a Ptk. 6:126 § szerinti kötelezettségének tett eleget akkor, amikor olyan körülményt észlelt (a 2018. évi talajvizsgálati jelentésben foglaltaktól eltérő állapotot), amely komoly aggályt keltett benne a kivitelezés módjának, az épület pozicionálásának eredeti tervek szerinti kivitelezését érintően. A tervdokumentációban szereplő alapozási mód, vagy az épület pozíciójának megtartása az észlelt és megváltozott talajállapot mellett élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető körülményt idézhetett volna elő, amennyiben annak alapos újratárgyalására, az eljáró szakértői megállapítások összeütköztetésére nem kerítenek sort a felek.

38. Figyelemmel arra, hogy az eredeti terveket készítő építésziroda a vállalkozótól érkezett valamennyi javaslatot és észrevételt szakmaiatlanságra hivatkozással elutasította, végül az ajánlatkérő az eredeti tervek szerinti megvalósítás mellett döntött.

39. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy a tervek átdolgozásának felvetése az eredeti terveket készítő építésziroda olyan felháborodását és ebből adódó elzárkózását eredményezte, hogy erre tekintettel a kivitelezés folytatásához szükséges lehetőségek megtárgyalásának, a nézőpontok ütköztetésének, egyeztetésének feladata is komoly kihívás elé állította az ajánlatkérőt, tekintettel arra, hogy a tervező nem kívánt személyes sértettsége okán tárgyalóasztalhoz ülni a kivitelezővel. Erre figyelemmel hosszú idő telt el azzal, hogy ajánlatkérő megismerje a szakmai álláspontokat, és azokat mérlegelve olyan döntést tudjon hozni, amely eredményeként nem egy életet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető bölcsőde megvalósítására kerül sor. Ezen döntés meghozatala súlyos terhet rótt az ajánlatkérőre, figyelemmel arra is, hogy a talajszerkezetet és ezáltal az épület átpozicionálását érintő kérdésben kizárólag a tervező és a kivitelező szakmai ismereteire hagyatkozhatott. Így érthető, hogy az építésziroda szakmaiatlanságra hivatkozással valamennyi javaslatot és észrevételt elutasított. Az ajánlatkérő ugyanakkor a felsorakoztatott érvek alapján igyekezett a legbiztonságosabb megoldás mellett dönteni, mindamellet, hogy a megvalósítási határidők jelentős nyomást gyakoroltak rá.

40. A gázvezeték nyomvonalával kapcsolatosan az ajánlatkérő rögzítette, hogy a TIGÁZ 2021.06.24-én kelt levelében a következőket írta: „2021.06.22-én B.A.úr jelenlétében bemértük a terepen fellelhető, - a gázvezeték nyomvonalát jelző tereptárgyakat, illetve a gáznyomvonalat valószínűsíthető terepi eltéréseket. Ez alapján megállapítható, hogy a nyilvántartási térképen bizonytalan jellel ellátott, negyven éve épült gázvezeték nyomvonala és a mért adatok jelentős mértékben eltérnek. Ez alapján a DN 90 PE átmérőjű középnyomású

gázvezeték vélhetően a területen létesítendő építmény újtaban van. Ez a megállapítás csak egy terepi feltárás után erősíthető meg, és csak ez után lehetséges a kivitelezés további folytatásának feltételeinek meghatározása.” A Tigáz Zrt. 2021. június 24-i levelét az ajánlatkérő csatolta.

41. Ezen levél megállapításaiból ajánlatkérő álláspontja szerint egyértelműen az következik, hogy indokolt volt a gázvezeték nyomvonalának feltárása. Az, hogy utóbb ez olyan eredményt hozott, mely a kivitelezést érdemben mégsem befolyásolta, nem alapozhatja meg azon állítást, hogy az erre vonatkozó akadályközlés szükségessége megkérdőjelezhető. Amennyiben az épület kitűzése során a nyilvántartás és a valós állapot szerinti eltérések miatt olyan helyen valósul meg az építmény, amely esetében nem biztosított a 4 m-es védőtáv, úgy az építmény eredeti terv szerinti kivitelezése életveszélyes következményekkel járhatott volna. Fentiekre tekintettel az ajánlatkérő álláspontja szerint indokolt volt a gázvezeték nyomvonalának kivizsgálása, feltárása.

40. A II. r. kérelmezettel kötött szerződésmódosítás indokai megegyeztek az I. r. kérelmezettel kötött szerződésmódosításban foglalt indokokkal.

42. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a vállalkozási szerződések az eredeti ütem szerinti megvalósulása mellett a parkoló és út kiépítése is határidőben teljesíthető lett volna attól függetlenül, hogy a kivitelezés megkezdése csak az épület bizonyos készültségi foka esetén kezdődhetett volna meg.

43. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a szerződésmódosítást előidéző körülményeket kellő gondossággal sem láthatta előre, így kérte jogsértés hiányának a megállapítását.

44. Az ajánlatkérő megjegyezte az eljárással összefüggésben folyamatba épített ellenőrzésre került sor, a pozitív minőségbiztosítási irat kiállításra került.

45. Az ajánlatkérő utalt arra, hogy a II. r. kérelmezett egybehangzóan nyilatkozata az ajánlatkérővel, hogy a 2. rész kivitelezésének az 1. rész megvalósítása, illetve jelentős mértékű előrehaladása a feltétele. A II. r. kérelmezett nyilatkozata is alátámasztja, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése kellő gondossággal történt.

Az I. r. kérelmezett észrevétele

46. Az I. r. kérelmezett a jogorvoslati eljárásban nem tett észrevételt.

A II. r. kérelmezett észrevétele

47. A II. r. kérelmezett az 1. rész vonatkozásában nem kívánt észrevételt tenni mivel ezen rész szerinti szerződés teljesítésében nem vett részt, így nem ismeri kellő részletességgel a dokumentumokat, eseményeket és megítélni sem tudja az érdekelt felek álláspontját.

48. A 2. résszel összefüggésben a II. r. kérelmezett rögzítette, hogy mindkét részben ajánlatot tett. Ajánlatait kellő alapossággal készítette elő, melybe beletartozik a kivitelezési feladatok ütemezése, a kivitelezési időtartam vizsgálata is. Mindkét részben való nyertesség esetén a két munkaterületen a munkavégzés összehangolt ütemezése mellett a közbeszerzési

dokumentációban meghatározott határidőben teljesíthető lett volna általa a beruházás, tekintettel arra, hogy a két munkaterületen a kivitelezés ezen esetben azonos vállalkozó, azaz II. r. kérelmezett irányítása, felügyelete mellett zajlott volna. Kérelmezett az ajánlatok benyújtása során figyelembe vette azt is, hogy a két részajánlatra tekintettel részenként eltérő nyertes ajánlattevőkkel is köthető szerződés és reális esélye van két különböző nyertes vállalkozóval való szerződéskötésnek, ezért megvizsgálta annak a lehetőségét is, hogy a szerződések megfelelően teljesíthetőek-e abban az esetben, ha kérelmezett csak valamelyik részajánlatban kerül nyertesként kihirdetésre. Kérelmezett az ajánlatok előkészítése során, mint építőipari vállalkozás arra a meggyőződésre jutott, hogy a szerződések együttesen, illetve csak valamelyik részben való nyertesség esetén is megvalósíthatóak.

49. A II. r. kérelmezett ajánlatkérő, megrendelő nyertes ajánlattevőként hirdette ki az 2. Út, parkoló rész vonatkozásában és vállalkozási szerződést kötött 2020.07.03. napjával; az 1. részben nem a kérelmezett lett az eljárás nyertese. A munkaterület átvétele 2020.12.20. napján szerződésszerűen történt meg. Ennek kapcsán II. r. kérelmezett határozott szakmai álláspontja, hogy a 2. rész kivitelezésének az 1. rész megvalósítása, illetve jelentős mértékű előrehaladása a feltétele. A II. r. kérelmezett álláspontja, hogy a bölcsőde épület emelt szintű készültségi fokának elérése mellett lehetséges a 2. rész út, parkoló kivitelezési munkálatainak elkezdése. A kérelmezett emelt szintű készültség alatt érti, amikor az épület zárt, a tető héjalása elkészült, az épületen belül a villamossági és gépészeti alapszövezések elkészültek, a nyílászárók beépítésre kerültek és az épület légtere zárt; továbbá a hő- és vízszigetelés, csapadékelvezetés elkészült, nagy mennyiségű anyagok beszállítása megtörtént, ezáltal 4 tengelyes, nagy ösztömegű gépjárművek beközlekedése a kiviteli feladatok ütemterve alapján már nem történik, az út és parkoló építés munkaterületére építményt érintő nagy mennyiségű anyag deponálás nem történik. Fontos továbbá az építmény teljes csapadékvíz elvezetésének zártrendszerű kialakítása, hiszen annak hiányában a nagy felületekről összegyűlt csapadékvíz kérelmezett munkaterületre való rávezetése is károsodásokat hibaforrásokat eredményezhet. Ellenkező esetben a nagy ösztömegű gépjárművek miatti terhelés kárt okozna a kérelmezett munkaterületén elvégzett feladatokban, minőségi romlást, esztétikai hibát eredményezne a burkolatok esetében, így nem lenne biztosítható kérelmezett részéről a szerződésben vállalt hibamentes, 1. osztályú minőség, illetve garanciavesztés léphetne fel. Kérelmezett fent részletezett álláspontját megalapozza, hogy a szerződésben vállalt feladathoz szakértelemmel rendelkező szakemberek közreműködését veszi igénybe, akik részt vettek ilyen, illetőleg hasonló jellegű beruházásokban. Ezen felül minden beruházásnak egyik alappillére a beruházás megkezdése előtt a műszaki ütemterv kidolgozása, a feladatok egymást követő sorrendiségének meghatározása, figyelemmel a beruházás által megkívánt, valamint megrendelő által jóváhagyott technológiák alkalmazására. Kérelmezett ügyvitelében az építőipari ágazatban a szakma írott és íratlan szabályai alapján került kidolgozásra a műszaki ütemterv, a hatékonyság és észszerűség elveit is figyelembe véve.

Az eredetileg elkészített műszaki ütemtervekhez képest adódhat olyan élethelyzet, amikor annak felülvizsgálata, módosítása szükséges. Ugyanakkor ez nem lehetséges indokolatlanul és a szakma szabályait áthágva, a vállalkozó szubjektív döntése alapján. A műszaki ütemterv felülvizsgálatát, módosítását indokolhatja a kérelmezett értelmezése szerint a konkrét eset vonatkozásában, a bölcsőde épületének a tényleges átpozicionálása, egyéb olyan jellegű, mértékű tervmódosítás, mely a bölcsőde épület és a parkoló kapcsolódását befolyásolja, olyan mértékben, hogy az a műszaki ütemtervet érinti; ilyenként értékelhető különösen, de nem kizárólagosan a bölcsőde épületének csapadék- és vízelvezésének tervmódosítása. Fontos rögzíteni, hogy a műszaki ütemterv a kivitelezési dokumentumok, tervek alapján kerül kidolgozásra. Ezért amennyiben a bölcsőde épületének kivitelezési dokumentumaiban (pl.:

konszignációs tervek, engedélyezési, kivitelezési terv) változás történik, elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy az út, parkoló kivitelezésére hatással van-e, illetve milyen volumenben érinti. Ajánlatkérő, megrendelő részéről tájékoztatás történt, hogy a bölcsőde építési műszaki dokumentumaiban változás történt, de az az út, parkoló kivitelezésére nincs hatással. A II. r. kérelmezett az ajánlatkérő tájékoztatása alapján felelősen járt el, amikor a 2. rész szerinti feladatok kivitelezését nem kezdte meg, hanem az ajánlatkérővel egyeztetve a szerződés módosítása mellett döntött. A II. r. kérelmezett felelős munkavégzését rajta kívül álló, az 1. rész szerinti teljesítésből fakadó körülmények akadályozták, melyekre kérelmezettnek ráhatása nincs, ugyanakkor a 2. rész szerinti szerződéses munkák eredeti határidők szerinti elvégzése nem felelt volna meg a felelős pénzgazdálkodás elvének sem, hiszen ez esetben az ajánlatkérő a 2. rész szerinti feladatok ellenértékét annak tudatában fizette volna meg, hogy az 1. rész szerinti munkavégzés időbeli elhúzódása jelentős összegű és garanciális igényként nem érvényesíthető károkat okozhat az átvett út, parkoló állapotában. A II. r. kérelmezett felelőssége akkor merülne fel, ha erre a megrendelő figyelmét nem hívja fel, és jövőbeni károkat kockáztatva végzi el feladatát.

50. A II. r. kérelmezett álláspontja a kivitelezési időtartam vonatkozásában, hogy a 2. rész tárgyát képező út, parkoló maradéktalan kivitelezéséhez - akadálymentes munkaterület biztosítása mellett - 2,5 hónap időtartam elegendő, tekintettel a szakági feladatok együttes munkájára, valamint a befejező feladatokra mindez legfeljebb a 3 hónapot érheti el. Kérelmezett az ajánlat benyújtásakor és a munkaterület átvételekor alappal számolt tehát azzal, hogy az elnyert közbeszerzési eljárás 2. rész út, parkoló kivitelezése szerinti feladatok a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott 8 hónap időtartam alatt teljesíthetőek lesznek a részéről, hiszen a 8 hónapos szerződéses időszak első 5 - 6 hónapja alatt az 1. rész szerinti, a bölcsőde kivitelezésére vonatkozó munkálatoknak el kellett volna érnie azt a készültségi fokot, ami alapján a kérelmezett is megkezdheti a 2. rész szerinti feladatok elvégzését és eredeti határidőben azok be is fejezhetőek. A II. r. kérelmezett ezen indokok miatt írta alá nyertes ajánlattevőként a 2. rész szerződését, ezért nem kezdte meg a munkaterület átvételét követően a kivitelezést, hanem a jelentős időtartalékkal bíró 8 hónapos szerződéses időszakban meg kívánta várni az 1. rész szerinti munkálatok megfelelő előrehaladását. Tekintettel arra, hogy az alapvetően 2,5-3 hónapos időigényű munkákra az ajánlatkérő 8 hónapot biztosított a bölcsőde építési folyamataira is tekintettel, kérelmezett nem tartotta szükségesnek kiegészítő tájékoztatás keretében rögzíteni azon, építőipari szempontból teljesen egyértelmű körülményt, hogy az út és parkoló építése nem kezdhető meg addig, amíg a munkaterületen munkagépek közlekednek. A II. r. kérelmezett a szerződést teljesíteni kívánta és kívánja, kérelmezett részéről nem róható fel az 1. rész szerinti építési munkák időbeli elhúzódása, ugyanakkor saját feladatainak határidőre való elvégzését a bölcsőde építés időbeli csúszása önhibáján kívül lehetetlenné tette. A II. r. kérelmezett ezen körülményeket észlelve nem kívánta a szerződéses jogviszonyt megszüntetni, figyelemmel volt a beruházás közérdekű jellegére, illetve arra is, hogy a gyermekek elhelyezése, a bölcsőde működése nem kezdhető meg az út és a parkoló megépítése nélkül. Erre is tekintettel a II. r. kérelmezett a szerződésmódosítást elfogadta annak érdekében, hogy az út és parkoló építési feladatok – ha meghosszabbított határidővel is – de megvalósíthatóak legyenek.

51. A II. r. kérelmezett a vállalkozási szerződést, illetőleg annak módosítását kellő körülmények mellett írta alá. Ezzel együtt a vállalkozási szerződés módosítása a Kbt. 141. (4) bekezdés c) pontjára tekintettel jogszerűen került aláírásra. A II. r. kérelmezett jogszerűen járt el a közbeszerzési eljárás során és a vállalkozási szerződés hatálya alatt.

52. A fentiekre tekintettel a II. r. kérelmezett jogsértés hiányának a megállapítását kérte. Amennyiben a Döntőbizottság azt állapítaná meg, hogy a szerződésmódosítás a 2. rész tekintetében nem volt jogszerű, úgy kérte, hogy a kérelmezettre vonatkozó jogkövetkezmények meghatározásakor, mérlegelési jogkörében szíveskedjen figyelembe venni kérelmezett fentiek szerinti felelős magatartását, valamint azt a tényt, hogy a kivitelezés időbeli elhúzódása nem a kérelmezett magatartása miatt állt be.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

53. Az ajánlatkérő a tárgyi, nemzeti eljárásrendben lefolytatott közbeszerzési eljárását 2019. október 16. napján indította meg, ekként a kezdeményezés érdemi elbírálására az ezen az időpontban hatályos jogszabályi rendelkezések az irányadóak.

54. A kezdeményező a tárgyi közbeszerzési eljárás mindkét része vonatkozásában a szerződések módosítása kapcsán állítja a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának a sérelmét. Az ajánlatkérő és a II. r. kérelmezett jogsértés hiányának a megállapítását kérték.

55. A Kbt. releváns rendelkezései a következők:

A Kbt. 2. § (1) bekezdése értelmében „A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát”.

A Kbt. 28. § (1) bekezdése értelmében „Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alapossgal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet - beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható - védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelés módszerét is.”

A Kbt. 141. §-a az alábbiakról rendelkezik:

(1) Ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek - vagy az erre jogosult valamelyik fél - általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (a továbbiakban együtt: szerződésmódosítás).

(2) A szerződés - a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke - nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át;

valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

(3) A (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggnek. Nem alkalmazható a (2) bekezdés a szerződésmódosításra akkor, ha a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő olyan szabályok szerint indította meg, amelyek nem lettek volna jogszerűen alkalmazhatóak, ha az ajánlatkérő az eljárás becsült értékét a szerződésmódosítást követő értékét figyelembe véve határozta volna meg.

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés - a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke - azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

(5) A (2) bekezdésben és a (4) bekezdés b) és c) pontjában az eredeti szerződés értékeként az aktuális, indexált szerződéses ellenszolgáltatást lehet figyelembe venni, ha a szerződés a (4) bekezdés a) pontjának megfelelően az ellenszolgáltatás indexálására vonatkozó rendelkezést tartalmaz. Építési és szolgáltatási koncesszió esetében, ha a szerződés nem tartalmaz indexálási rendelkezést, az aktualizált értéket a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves átlagos inflációs érték figyelembevételével lehet kiszámolni.

(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

(7) A (4) bekezdés a) pontja szerinti eset kivételével az ajánlatkérő köteles a szerződés módosításáról a külön jogszabályban meghatározott minta szerinti tartalommal hirdetményt közzétenni.

(8) A szerződés az e §-ban foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható. Amennyiben a szerződés módosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a módosítás a 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis.

56. A közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 34. § (12) bekezdése szerint a Kbt. 37. § (1) bekezdés j) pontja szerinti szerződés módosításáról szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény mintáját a 12. melléklet tartalmazza. A hirdetmény VI.2. pontjában – többek között - meg kell adni a módosítás okát, jogszabályi alapját.

57. A nyilvánosság, átláthatóság, valamint a verseny tisztasága alapelvei követelményére is figyelemmel a módosításról feladott - és a Kbt. 141. § (7) bekezdése alapján kötelezően alkalmazandó - hirdetményminta törvényi rendeltetése megjeleníteni azokat az indokokat, amelyek a szerződés módosítását indokolják. A vonatkozó MvM rendelet szerint a hirdetményben mind a módosítás jogszabályi alapját, mind pedig okát meg kell adni.

58. A Fővárosi Törvényszék - ugyan a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény és annak alkalmazása körében született, de az érintett jogszabályhelyek lényegi egyezőségére jelenleg is irányadónak tekintendő - 25.K.34.479/2007/10. sz. ítéletében rögzítette, hogy „a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés módosítását a Kbt. csak meghatározott feltételek fennállása esetén, kivételesen teszi lehetővé. Ennek oka az, hogy a szerződések utólagos módosítása ne szolgálhasson a közbeszerzési törvény versenyeztetési szabályainak későbbi kijátszására. Az ajánlatkérő tájékoztatót (hirdetményt) köteles közzétenni a Közbeszerzési Értesítőben a szerződés módosításáról. Ezáltal nyílik lehetőség arra, hogy az érdekeltek tudomást szerezzenek a módosítás tényéről és annak indokairól, amely alapján az arra jogosultak eldönthetik azt, hogy az esetleges jogsértő módosítás miatt jogorvoslati kérelmet vagy kezdeményezést terjesszenek-e elő. A kapcsolódó IM rendelet részletesen meghatározza, hogy az ajánlatkérőnek a szerződés módosítása esetén milyen tartalommal kell tájékoztatót közzétennie. Ez alapján az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás tartalmát és a módosítás indokát is közzé kell tennie. A szerződésmódosítás jogszerűségének megítélésekor ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy az ajánlatkérő a tájékoztatóban mit ad elő a módosítás indokaként. A bíróság megítélése szerint a közpénzek ésszerű felhasználása átláthatóságának és széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtését elérni kívánó jogalkotói cél, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása, nyilvánosság és az esélyegyenlőség alapelvei rendelkezéseinek érvényesítésének követelménye nem ad arra lehetőséget, hogy a szerződés módosítását az ajánlatkérő utóbb, a jogorvoslati eljárás során, a tájékoztatóban közölt indokoktól eltérően, azokat kiterjesztve indokolja. A Kbt. szabályai kőgensek, a Kbt. 307. § (1) bekezdése pedig nem azt írja elő, hogy az ajánlatkérő a szerződés módosításának egyes indokait közölve, az ajánlatkérő által közlésre érdemes indokolással ellátott tájékoztatót köteles készíteni, hanem a külön jogszabályban meghatározott minta szerinti tájékoztató közlését írja elő. Ezzel összhangban az IM rendelet 16. mellékletének 4. pontja a szerződésmódosítás indokolásával kapcsolatos rendelkezést nem

szükíti, több indok esetén nem bizza az ajánlatkérőre a szabad kiválasztást. Mindebből az következik, hogy bármi is indokolja a szerződés módosítását, azt teljeskörűen, maradéktalanul, mindenre kiterjedően kell közölnie az ajánlatkérőnek. [...]. A tájékoztatóban elő nem adott indok a nyilvánosság előtt nem ismert, így azokat figyelembe venni, értékelni nem tudják.”

59. Ugyanígy foglalt állást a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletében és kimondta, hogy „a szerződésmódosítás jogszerűségének megítélésénél csak azt lehet vizsgálni, hogy az ajánlatkérő milyen indokokat hozott fel szerződés módosítására. A hirdetményben nem közölt szerződésmódosításra okot adó körülmény akkor sem értékelhető, ha egyébként alátámasztaná a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) alpontjában foglaltak fennállását” ([25] bekezdés).

60. Amint azt a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló – a szerződésmódosítások idején hatályos - útmutatója (2021. május 10.) is rögzíti, „a szerződés módosításának tartalmát és pontos indokát oly módon kell megadni, hogy abból a szerződés módosításának jogszerűsége megállapítható legyen. Ebből következően az olyan, általánosság szintjén megfogalmazott indokolások, mint például a műszaki szükségességből felmerült pótmunka, rossz időjárási körülmények, vagy az ajánlattevő érdekkörében felmerült körülmény önmagában nem felel meg az elvárásoknak, ugyanis ez alapján a Kbt. 141. §-ában foglalt rendelkezéseknek való megfelelés, illetve a szerződés módosítását előidéző konkrét ok nem állapítható meg”. Az idézettel azonos érvelést tartalmaznak a Közbeszerzések Tanácsának - archív - útmutatói a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről (2019. június 4., 2017. május 19.) valamint a jelenleg irányadó útmutató is (2022. június 9.)

61. A Döntőbizottság a fentiek figyelembevételével először az ajánlatkérő által a szerződésmódosításról közzétett hirdetményben megjelölt indokokat vizsgálta meg.

62. Az ajánlatkérő kizárólag a teljesítési határidőt hosszabbította meg, és a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjára hivatkozva azt rögzítette a hirdetményben, hogy a feladatokat 2022. november 30. napjáig kell elvégezni mindkét részben. Az indokolás körében kettő indokra: az épület kivitelező által jelzett átpozicionálására és a gázvezeték nyomvonalának feltárási szükségességére hivatkozott. Az indokolásban az ajánlatkérő hivatkozott a 2021. február 23-i akadályközlésre elismerve, hogy az ajánlatkérő az eredeti tervek szerinti megvalósítás mellett döntött, továbbá ismertette a gázvezeték feltáráásával kapcsolatos körülményeket, rögzítve, hogy 2021. július 15-én ismertté vált a gázvezeték elhelyezkedése, valamint az a követelmény is, hogy az épület kitézése akként történjen, hogy a megismert gázvezeték nyomvonalát az épület alapozása 4,00 m-nél közelebb sehhol ne közelítse meg, mert ebben az esetben a nyomvonal védőcsövezése, kiváltása nem szükséges.

Az ajánlatkérő egyéb körülményre (pl. építési engedély módosítási szükségességre) nem hivatkozott.

63. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján a következő együttes feltételek teljesülése esetén van lehetőség a szerződés módosítására, ha

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

Bármely feltétel hiánya esetén a szerződés jogszerű módosítására nem kerülhet sor a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjára alapítottnan.

64. A jelen esetben kizárólag a teljesítési határidő került módosításra, így a Döntőbizottságnak - a kezdeményező kezdeményezésére is tekintettel - a Kbt. 141. § (4) bekezdés cb) és cc) pontja szerinti feltétel fennállását nem kellett vizsgálnia, mivel a teljesítési határidő módosítása nem változtatta meg a szerződés általános jellegét és az ellenérték növekedésére sem került sor.

65. A fentiek miatt a Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő által a hirdetményben rögzítettek megalapozzák-e a Kbt. 141. § (4) bekezdés ca) pont fennállását, azaz azok olyan szükséges körülmények-e, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal nem láthatott előre.

66. Előjáróban a Döntőbizottság rögzíti, hogy ezen együttes feltétel fennállása abban az esetben állapítható meg, ha a szerződés módosítását indokló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem volt tudomása, és arra megfelelő gondosság, „eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése” (Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (109) preambulumbekkezdése) mellett sem számíthatott.

67. A Döntőbizottság a kezdeményezővel egyetértve kiemeli, hogy az eljárás előkészítése az ajánlatkérő feladata, nyilvánvalóan az ajánlatkérő érdekkörébe esik, és ekként nem alapozhatja meg az előre nem láthatóságot, ha a közbeszerzési eljárás nem kellő gondossággal lett előkészítve.

68. A Döntőbizottság nem vitatja, hogy a szerződés teljesítése során felmerülhetnek váratlan körülmények - ilyen lehet, egy gázvezeték az előzetesen várttól eltérő elhelyezkedése -, ugyanakkor ezen nem várt körülmények is csak az indokolt mértékű határidő hosszabbítást alapozhatnak meg, a szükséges mértéken túlterjeszkedő időtartam hosszabbítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjával ellentétes.

69. Az 1. rész tekintetében 2020. június 30-án, a 2. rész tekintetében 2020. július 3-án megkötött szerződések értelmében a szerződésekben meghatározott feladatokat a vállalkozóknak a munkaterületek átadásától számított 8 hónapon belül kellett volna teljesíteni. 2020. december 17. napján a munkaterület átadásra került. A munkaterület átadásától számított nyolc hónap 2021. augusztus 17-én járt le. A felek a szerződéseket 2021. augusztusában módosították a 2022. november végi véghatáridőre.

70. A jelen esetben az ajánlatkérő eredetileg nyolc hónapos időtartamos teljesítési határidőt írt elő, majd a nyolc hónapos teljesítési határidő további tizenöt hónappal került meghosszabbításra. A szerződések teljesítésének nyolc hónapos határidejének további 15 hónappal való meghosszabbítása az eredeti teljesítési határidő megháromszorozódását eredményezi. A Döntőbizottság álláspontja szerint ez a pótlólagos időtartam a szükséges mértéket meghaladja, így a szerződésmódosítások már ezen okból jogsértőek.

71. A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy a szerződésmódosítás indoklásában leírtak sem voltak alkalmasak arra, hogy alátámasszák, hogy a szerződés módosítására olyan okból került volna sor, amelyet az ajánlatkérő – kellően gondos odaítélés mellett - nem láthatott volna előre. A Döntőbizottság utal arra, hogy végül az átpozicionálásra - az indokolásból is kitűnően - nem került sor, és a gázvezeték kapcsán sem egyértelmű az indokolásból, hogy az épület kitézése módosításra került-e.

72. Az ajánlatkérő mindkét rész esetében ugyanarra az indokolásra alapította a szerződés módosításának a szükségességét, amely szerződésmódosításról feladott hirdetményben szereplő indokok alapján a Döntőbizottság nem tudta megállapítani, hogy a szerződés módosításának hirdetményben megjelölt, Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpont szerinti együttes feltétele, és ekként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogalapja fennállna bármely rész esetében.

73. Ettől függetlenül - tekintettel a II. r. kérelmezett észrevételére - a Döntőbizottság kiemeli, hogy az eljárás előkészítése a közbeszerzési eljárások egyik legösszetettebb, legnagyobb körütekintést igénylő szakasza. Nemcsak a közbeszerzési rendelkezések, hanem a beszerzés tárgyára vonatkozó előírások, jogszabályok, sajátosságok, műszaki-technikai igények átfogó ismeretét is igényli.

74. A Kbt. vonatkozó szakaszához fűzött törvényi indoklás rögzíti, hogy „A törvény hiánypótló jelleggel kiter a közbeszerzési eljárások előkészítésével kapcsolatos szabályok meghatározására is. A szabályozás indoka, hogy a gyakorlati tapasztalatok alapján az volt megállapítható, hogy közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések teljesítése sok esetben azért volt problémás és ütközött gyakorlati, illetve jogi (például szabálytalan szerződésmódosítás) akadályokba, mert az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását nem megfelelően készítette elő, és ennek következtében már a megfelelő ajánlattétel sem volt lehetséges.”

75. A Kbt. 28. § (1) bekezdése azt a követelményt támasztja az ajánlatkérőkkel szemben, hogy a közbeszerzési eljárást megfelelő alapossággal készítsék elő. Ekörben rögzíti - többek között - azt is, hogy az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárások során törekedniük kell a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. A Kbt. ezen bekezdése a fentiekben túl előírja, hogy a közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell a műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlattételt. Kimondja továbbá, hogy az ajánlatkérőnek törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek a biztosítására a környezet védelmére és fenntarthatósági szempontok figyelembevételére is. Ezen szakasz további bekezdései a becsült érték meghatározásához adnak példálózó jellegű felsorolást, illetve az építési beruházásokra, piaci konzultációra vonatkozó szabályozást tartalmaznak.

76. A fentiek alapján megállapítható, hogy a Kbt. 28. § (1) bekezdésének, mint általános iránymutatást adó, generálklauzulaként működő, hiánypótló rendelkezésként beiktatott szakaszának a célja, hogy az adott közbeszerzési eljárás ajánlatkérők általi megfelelő minőségű előkészítését, és ezáltal az adott közbeszerzési eljárásban a megfelelő ajánlattételt segítse elő.

77. A Döntőbizottság álláspontja szerint a 2. rész tekintetében a közbeszerzési eljárás nem megfelelő előkészítése is indokolta a hosszabbítást, az ajánlatkérőnek számolnia kellett volna

azzal a lehetőséggel, hogy a két részben eltérő gazdasági szereplő lesz az eljárás nyertese, akiknek a tevékenységét, a munkálatok ütemezését össze kellett volna hangolnia. Az 1. rész megvalósulása esetén indokolt a 2. rész megvalósítása, továbbá az 1. rész szerinti munkák bizonyos szintig történő teljesítése mellett kezdhető el a 2. rész teljesítése. A Döntőbizottság megjegyzi, hogy ezt utóbb nyilvánvalóan az ajánlatkérő is észlelte, mivel a szerződésmódosításban már rögzítésre került, hogy az I. r. kérelmezett általi munkák bizonyos időtartamig történő befejeződéséhez kötöten került a 2. rész szerinti teljesítési határidő rögzítésre.

78. Az ajánlatkérő speciális, a 2. részt érintő körülményre a szerződésmódosításról szóló hirdetményben nem hivatkozott, ebből is következik, hogy megfelelő előkészítés esetén a 2. rész tekintetében a jogsértő szerződésmódosítás kiküszöbölhető lett volna.

79. A jogorvoslati eljárásban nem merült fel arra vonatkozó körülmény, hogy esetleg a szerződésmódosítások a Kbt. egyéb rendelkezése alapján jogszerűnek minősülhetnek, erre figyelemmel a Döntőbizottság megállapította, hogy a felek megsértették a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját mindkét rész tekintetében.

80. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a rendelkező részben foglalt rendelkezések megsértését, továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki.

Tekintettel arra, hogy kizárólag a teljesítési határidő került módosításra, a Döntőbizottság a jelen esetben nem állapította meg a Kbt. 141. § (8) bekezdése alapján a szerződésmódosítás Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisségét.

81. A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint „A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a”.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése értelmében a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi.
- A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottságnak a jelen esetben bírság kiszabását indokoltnak tartotta.

A Döntőbizottság a bírság összegének megállapításában mindkét rész esetében az eset összes körülményét figyelembe vette.

A Döntőbizottság a kiszabott bírság összegének megállapítása körében rögzíti, hogy a becsült érték a 2. rész esetében relatív alacsony volt. A Döntőbizottság a bírság kiszabása körében

értékelte azt, hogy a jogsértéseknek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre nem volt befolyása, és hogy a jogsértések megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között viszonylag hosszú idő telt el. A Döntőbizottság a bírság kiszabása során figyelembe vette, hogy az adott közbeszerzési eljárás vonatkozásában jogsértés megállapítására korábban nem került sor, továbbá, hogy a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. Ezek a körülmények alacsonyabb összegű bírság kiszabását indokolják.

A jogsértések nem reparálhatók. Az 1. rész esetében a becsült érték relatív magas. Ezek a körülmények magasabb összegű bírság kiszabását indokolták.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

A Döntőbizottság az 1. rész tekintetében a szerződésmódosítást jogsértő módon megvalósító mindkét féllel, vagyis az ajánlatkérővel és az I. r. kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki, e döntésénél a Kbt. 141. § (1) bekezdésében foglaltakra (a szerződésmódosítás feltételeit a jogszabály a „felekre” nézve rögzíti), illetve az Európai Unió Bírósága C-263/19. sz. ítéletében foglaltakra volt tekintettel.

A Döntőbizottság a II. r. kérelmezett vonatkozásában bírságot nem szabott ki, tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság álláspontja szerint a szerződés hosszabbítás a nem megfelelő ajánlatkérői előkészítésre volt visszavezethető.

82. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló, 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

83. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2022. szeptember 28.

Dr. Kenessey Réka sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Szvetnik Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Gulyás Szilvia kamarai jogtanácsos (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Kosik Barbara ügyvéd (Kosik Ügyvédi Iroda) (kizárólag elektronikus úton)
3. EcoSaving Kft. (kizárólag elektronikus úton)
4. Dr. Mártvai-Kiss Zoltán ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)